

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 21.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 .
pe 1/4 an . . . 5 .
pe o lună . . . 2 .
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

REGRETABIL!

(*) Dacă a mai fost vre-un Român din statul ungar nedumerit asupra politicii naționale a partidului național-liberal din România, apoi telegramele adresate de Camera și Senatul României cu privilegiul morții lui Dr. Ioan Rațiu a trebuit să lumineze pe toți.

Fiind prim-ministru D. Sturdza, cel pe care »Tribuna« condusă de Dr. I. Rațiu ani de zile l-a numit »trădător« și a purtat încontra-i o campanie violentă cum nu s'a mai pomenit în presa noastră, atât Camera cât și Senatul României prin telegrame nu se poate mai elogiaze au condoleat familiei Rațiu.

E fără precedent acest caz în istoria victii noastre naționale. Au murit Români cu rol mai larg de cum a fost Dr. Rațiu, bunăoară George Barițiu, care poate fi numit dascăl al re-deșteptării noastre naționale; a murit marele și neintrecutul Andreiu baron de Șaguna, care în istorie rămâne uriaș în mijlocul celorlalți fruntași, dar nici unuia corpurile legiuitoare române nu i-au făcut cinste ca lui Rațiu.

Ceea-ce dovedește, că sentimentul național în România a crescut din ce ce, că solidaritatea și conștiința națională s'a întărit și a ajuns să se manifesteze mai cu putere tocmai în corpurile legiuitoare unde stăpân al situației este D. Sturdza.

Orî este cine-va, se poate găsi vre-un naiv care să creadă, că moțiunile propuse în Camera și Senatul României s'ar fi primit *unanim*, că telegrame de așa însemnătate s'au expediat fără știrea și întreaga aprobare a prim-ministrului Sturdza, a șefului strașnic și tare îndeosebi prin disciplina ce a introdus în partid?

Ni-a înălțat și mângaiat pe toți această nobilă manifestare. Ea ni-a dovedit, că atunci când vorba e de un prilej de manifestare a unității noastre etnice, dispăre dintre frați ori ce resentiment personal...

Acele adrese ale Camerii și Senatului României erau, ne ziceam, începutul unei noui ere în viața poporului român. După așa splendide manifestări, e cu neputință să se mai afle aici și peste Carpați Român care să mai creadă și să îndrăznească să afirme, că partidul național-liberal din România a »exploatat« numai chestia națională cu scop de a pune mâna pe guvern și a se menține la putere.

E de regretat deci, când organul partidului conservator din România vine și reeditează (în numărul său dela 8/21 c.) toate acușările de »trădare« din anii trecuți nu numai la adresa primului sfetnic al marelui rege Carol I, căruî în cele din urmă puțin îi va păsa de ce scrie »Conservatorul«, dar ne presintă și pe noi, cei dela »Tribuna Poporului«, ca pe niște Români răi și slabi. Scrie anume că dl Sturdza:

»a fundat un ziar la Arad ca să facă dificultăți celor din Sibiu; a închis școlile românești din Transilvania«...

Protestăm cu toată energia contra acestei însinuări nevrednice.

»Tribuna Poporului« au fondat o fruntașii români d'aici și nu cu scop de a crea altei foi române dificultăți, ci cu menirea să lupte cu toată energia împotriva politicii de maghiarizare a guvernului unguresc. Ear dacă pe vremuri am avut certe cu cei dela Sibiu, a fost tocmai pentru-că amestecându-se ei în afacerile din România, vroid să reguleze politica d-lui Sturdza (pe care politicește îl parentaseră de două ori, la 1897 și 1899), contribuiau la slăbirea luptei ce cu toții trebuie să ducem împotriva guvernului unguresc, ear nu în contra guvernelor M. Sale Regelui Carol I.

Și când reeditează »Conservatorul« această acușare?

Tocmai când e vorba să fim cu toții solidari, căci lovitura ce i-s'a dat »Tribunei« în ultimul proces sună la adresa întregii prese române din statul ungar. Și dacă »Conservatorul« ține să se colecteze în țeară pentru »Tribuna« suma ce trebuie plătită drept amendă, crede că ajută scopului când ear ne împarte și pe noi cei d'aici și pe frații din România în două tabere: Români buni, conservatorii, și Români răi, liberalii ori aceia dintre noi, cari în D. Sturdza stăm pe marele patriot și pe sfetnicul luminat al regelui Carol I!...

»Conservatorul« acușă anume pe guvernul României că împedică ținerea unei adunări în care studenții vor să apeleze ca cetățenii să dea bani pentru acoperirea amendei dictate »Tribunei«...

Noi citim însă amănunte că adunarea s'a ținut, la 9/22 c. în Sala Dacia, vorbind, în dragă voie, nu mai puțin ca 8 studenți și că se urmase cu colecta și fără apelul din adunare publică. Ba socotim că peste tot, ar fi fost mai bine să se facă svon cât se poate de puțin, căci știind acum guvernul unguresc despre colectările din România, va lovi și mai tare atât în »Tribuna« cât și în celelalte ziare române.

Sgomotul din »Conservatorul« este deci nu se poate mai regretabil și nu se poate prevedea ce consecvențe va avea pentru viitorul preseii române din statul ungar.

Chestia națională s'a menținut tare numai câta vreme și noi aici am fost uniți și solidari și partidele din România au privit într'însa clenodiul sfânt al tuturor Românilor.

Cine vine deci și încearcă să producă din nou desbinările cari erau aproape să înmormenteze pe multă vreme ori-ce avânt generos între noi, se face culpabil de cel mai mare păcat național.

Suntem pe cale de a ne reculege.

Cine ne împedecă, nu ne iubește pe nici unit dintre noi, ci unelte își caută pentru meschine răsbunări.

Nu se astâmpără. Toți credeau că după a treia și cea mai rușinoasă cădere, hamsiștii se vor astâmpără. Nu este însă așa. Unul dintre ei publică adică în »Egyetértés« (dela 24 c.) un încușabil articol, în care »și bate joc de nou alesul episcop Ioan I. Pap, însultă pe vicarul Mangra, face

însinuările cele mai abjecte la adresa celor dela banca »Victoria« și așa zicând atentează la autonomia noastră bisericească, zicând că și acum guvernul ar pute să nu întărească pe alesul »mangriștilor« ci să numească pe — Augustin Hamsea!

Vom reproduce acest încușabil articol care după toate probabilitățile este scris de Beleş francmasonul.

Mari reforme financiare în România. Din București se telegrafiază că în ședința dela 24 c. Camera a primit cu 73 voturi contra 7 un important proiect de lege: desființarea taxelor comunale. S'a votat de asemenea prelungirea încă pe 30 ani a concesiunii creditelor rurale. În decursul discuțiunii generale prim-ministrul Sturdza și ministrul de finanțe Costinescu au ținut vorbiri importante, arătând folosul mare ce l-a adus țării institutul creditului rural, dând 260 milioane împrumut cu 5% proprietarilor de pământ.

Reforma contribuțiunii directe. Din Budapesta se depeșează că în ministerul de finanțe s'a lucrează cu multă insistență la reforma contribuțiunii directe.

Instrucțiunea poporală de stat.

II.

Domnul Wlassics pofteste, nici mai mult nici mai puțin, decât ca nemaghiarii să-și însușească limba maghiară într'atâta, ca să-și poată exprima clar gândirile, în mod corespunzător preocupărilor de viață. De aceea, ministrul pofteste, geografia, matematica, istoria, etc. să se propună în limba maghiară paralel cu cea română. Va să zică domnul ministru vrea să maghiarizeze temeinic. Teamă mi-e, că bieții copii n'ar vor ști nici românește nici ungurește cum se cade. Dar oare are domnul ministru dreptul să facă astfel de dispoziții? După părerea mea, în această privință ministrul nu poate dispune, decât pe basă legislativă. În baza §-lui 14 al art. de lege 38 din anul 1868, fiecare comună bisericească, respective superioritate confesională are dreptul de a dispune asupra limbii de propunere în școlile confesionale. În înțelesul acestor dispoziții sunt a se controla și judeca instituțiile de învățământ poporal confesional, instituite în baza capitolului III al art. de lege 38 din anul 1868. A pretinde dar, ca în școlile populare să se propună istoria, geografia și matematica etc. și în limba maghiară, este antilegal, pentru că vatămă limba de propunere a școalelor și pentru-că isbește în legea amintită.

Este adevărat, că §. 4. al art. de lege XVIII din 1879 ordonă, ca limba maghiară să fie luată între obiectele de învățământ dela toate școlile populare publice, fie acelea de ori-ce limbă, și anume, cu atâtea ore, câte fixează orarul edat pentru scopul acesta de ministrul instrucțiunii publice; dar programul de învățământ al școalelor populare confesionale, autoritatea

bisericească respectivă este îndreptătită să-l stabilească, ea are să stabilească materialul de instrucțiune pentru limba maghiară și scopul aceleia, și nu este obligată la nimic altceva, decât să țină cont de numărul orelor pe săptămână, fixat prin programul ministerial. De unde își ia dar domnul ministru Wlassics dreptul de a dispune în așa chip față cu școlile susținute din banii confesiunilor și apărute de lege?

De școlile susținute din propriile noastre puteri să nu se atingă guvernul, căci noi nu vrem să fim purtătorii de trenă ai politicii guvernului, pentru-că aceea e îndreptată direct contra noastră.

Obiecțiunea partizanilor învățământului poporal de stat, că școlile confesionale nu sunt în stare să propună cu succes limba maghiară, este numai motiv pentru atac. Un om ca Halász, de sigur nu e mulțumit; cu o așa fel de concepție nici nu se poate judeca altfel. Căci direct contra școalelor naționalităților, susținute de naționalități e îndreptat ascușul. Oamenii de aceștia adună date din punctul lor de vedere și tot așa judecă stările de lucruri. A da gata școlile noastre în așa chip, cu reavoință, nu se poate — pentru-că e nedreptate. De altfel legea instrucțiunii populare asigură statului dreptul, ca ministrul instrucțiunii să facă pe cheltuiala statului școlile populare de stat, acolo unde vede că sunt de trebuință (§. 30). Acolo să dispună domnul ministru, nu în școlile noastre proprii.

Din activitatea domnului ministru Wlassics trebuie să conchidem, că are aceleași gânduri față cu confesiunile, ca și cele propagate de d-l Halász. Domnul Halász vestește cu emfază, că nu este necondiționat vrăjmaș al școalelor susținute de confesiuni, dar ț-ar plăcea să-și precizeze dreptul în următorul chip:

»Dreptul confesiunilor de a întemeia școlile, numai într'atâta și până atunci este inviolabil, până când și într'atâta pot asigura o educație poporală patriotică corespunzătoare intereselor statului național maghiar și de efect pentru viața publică. Cetind în cartea d-lui Halász, aceasta trebuie să se talmăcească așa: până când ajută maghiarizarea. »Dacă se poate, cu tine, dacă nu, contra ta« e lozinca.

E foarte probabil, că școlile confesionale cu limba de propunere maghiară vor fi în stare să satisfacă acestei pretenții, se va gândi d-l Halász — dar școlile susținute de naționalități, e de prevăzut că nu vor fi în stare să-l mulțumească pe d-l Halász, față cu acele deci, statul își revindecă dreptul de a le statifica. Ceea-ce va să zică, d-l Halász când a pus acea înțeleaptă teză, a știut că ea este îndreptată chiar contra școalelor populare susținute de naționalități.

Contra acesteia protestăm cu toată energia!

Acesta este întreg programul viitoareii politice a instrucțiunii, care este îndreptată contra noastră.

Actum est.

— Articol venit din afară. —

De aproape un an, de când o situație turburată și cât se poate de păgubitoare bisericească noastră națională, se întrunise în dieceza Aradului, situație, care cu atât devenia mai periculoasă, cu cât amenința să se prelungească mai mult.

Prin actul alegerii de episcop, în templată la 12 Februarie n. această stare de neliniște, ce-și ajunsese punctul de saturație, a fost înmormântată. Prin alegerea părintelui I. Pap de episcop, falanga celor 36 de bărbați vrednici, a arătat, că scaunul episcopesc nu se vinde cu toba; ear aceluia, care sămănase sămânța discordiei și-și ridicase mâinile sacrilege împotriva bisericești sale și pe care sinodul îl refuzase de 2 ori dela cărja episcopescă, i-a arătat, că nevrednic este pe vecie de o astfel de situație înaltă.

Onoare li-se cuvine celor 36, cari au știut astfel încă-odată vesteji politica nefastă a celor, cari pentru a se cocoța sus, au fost în stare să ațite și să speculeze toate lăcomiile, toate ambițiile și toate vanitățile. Augustin Hamsea va rămânea de acum ca o figură tristă în istoria bisericești noastre, dându-ne exemplul omului, ce și-a uitat datoria și chemarea sa. — Dar cu cât mai ștersă ne va apare figura acestui rădăcit, cu atât mai clară, mai luminoasă se va proiecta pe pânza istoriei noastre figura demnă a lui Vasile Mangra.

Și în adevăr, nu avem decât să ne împropătam ținuta și faptele încă vii în memoria fie-căruia, dela alegerea din Iunie până astăzi, pentru a ne convinge. Ce face Hamsea pentru a depărta dela scaunul episcopesc pe cel ales, și pentru a-și pregăti sie-și calea? Se năpustește cu sateliții săi împotriva părintelui Mangra; zile și luni bat în strună întreaga gamă a uneltirilor doar vor isbuti să-și răsturneze și să răsturneze guvernul, inventând astfel acea abjectă campanie, afișată pe toate gazetele protivnice binelui și progresului bisericești noastre. Toți cântăreții de glorie false, meșteri și arhitecți de turnuri babilonice, au fost angajați, să-și încordeze alăutele pentru proslăvirea aceluia, pe care o episcopie întreagă nu-l voia.

Ce este mai trist, că oameni străini de interesele noastre naționale și bisericești conduceau cetele părintelui Hamsea, cari emulau în laude aduse acestuia și în hărțeli la adresa părintelui Mangra, ca și cum sinodul compus din elemente sincere și nepătate, s'ar lăsa influențat, citind insinuațiile triviale ale cohortelor simbrășe de sicofanți.

Dar cu cât acțiunea acelei clase, care doria să impună episcop pe un om, a cărui întreagă activitate pe terenul național, bisericesc și școlar se resumă într-o pagină albă, devenia mai puternică și reacțiunea ivită în sinul sinodului a fost mai mare. Când partida francmasonilor și renegeților credea, că dreptatea și adevărul a murit și că a noștat de a mai priveghia ochiul sever, care vede toate faptele lor rușinoase, pe cari ei ar fi voit să la tănuiască, că nu mai există un censor implacabil pentru apucăturile lor nefaste, că nu vor mai avea a se teme de venirea unei apropoate judecări, atunci sinodul își dete din nou sentința de osindă pe capul aceluia, cari au crezut, că interesele bisericești noastre să le transforme într-o societate cooperativă de negoț pentru procopsirea neamurilor.

Și astfel cele 36 de voturi sincere, isvorite din o convicțiune puternică, s'au rosit din nou împotriva aceluia, care îndrăsnise să întreprindă acea cruciadă nenorocită împotriva elementelor morale, cinstite și dornice de bine, în fruntea cărora se găsea părintele Vasile Mangra, al cărui nume însușise unora atâtă spaimă, ear pentru alții devenise un simbol, un steag de luptă.

Pe toți ne-a consolată și ne-a întărit și mai mult nădejdea în victoria finală a adevărului și a dreptății, cari răstignite până acum de apostafi, vor reinvia mai strălucitoare, căci calomniile și barfelile n'au putut să-și doboare pe cei-ce duseseră lupta înfășurați în zalea nestrăbătută a virtuților lor.

Din toată această campanie ne-am ales și cu o învățătură, că oameni de rând, ca Augustin Hamsea, nu pot face mărirea unui neam, nu pot face istoria unui neam; și că dacă au fost timpuri, când corupția, prostia sau arghirofilia erau condiții pentru a ajunge episcop, părintele Hamsea a ținut să mai adauge și cerința de a avea o spinare de gumilastic, potrivită pentru temeneli.

De altfel toți dorim părintelui Hamsea să se retragă în liniștea și singurătatea dela mănăstire și Dumnezeu să-și dăruiască anii cât se poate de mulți, pentru a-și putea ispăși povara de păcate sub care se sbate găfâind. Ngp.

„Sógorság, komaság“...

Se știe că dela întemeierea lor chiar, comitatele au ajuns pradă așa ziselor nemoteni! Slujbași, începând cu vice-comitele și terminând cu cel din urmă scriitor, s'a ales nu cei cu merite și calități alese ci cei cari se bucurau de rudenile mai multe...

Ungurește asta se zice „sógorság, komaság“... Ear sistemul acesta se menține și azi.

Dovadă cele întemplate la Măcau, în reședința comitatului Cenad.

Era vacant adică locul de președinte al sedrii orfanale. Va să zică un post important și împreunat cu mare responsabilitate.

Si s'a ales, cine? Un minor, cu numele Tarnay Akos, un tiner de 22 ani, care nici studiile nu și-le-a terminat pe bună cale.

Are însă norocul să fie nepotul vice-comitelui, fratele notarului și mai are în congregație peste 20 rudeni...

Și să mai fie apoi bună administrație în comitate!

Inmormântarea lui David Terfalogă.

Vérșet, 6/19 Febr. 1903.

Este o fatalitate, o nenorocire, care ne urmărește pe noi Românii din Vérșet și jur. Atâtea speranțe frumoase s'au îngropat aici în Vérșet! Primul protopresbiter român al Vérșetului: Nicolae Tincu Velia încă n'a stat decât câteva luni în Vérșet și ne-a părăsit, trecând la cele eterne. Gruia Liuba, Beceniaga, advocați devotați cauzelor noastre obștești, au petrecut puțin aici și s'au dus în mormânt. Acum vine protopresbiterul David Terfalogă, tiner, plin de viață, se mută la Vérșet și moartea nemi loasă ni-l răpește și pe el!

Câte speranțe, se astrucă de odată cu țărina ce cade pe coșciugul său! Atâtea teren de muncă românească și acesta stă întelenit!

Iubitul nostru protopresbiter abea începuse se muncească, ca se aducă în ordine afacerile protopresbiteratului — și moartea îl repune.

Luni în 3/16 l. c. la orele 6 $\frac{1}{2}$, p. m., la scaldă „Cornelia“ din Vérșet, unde se dusesese împreună cu soția sa, lovit de apoplexie de inimă succumbă acest bărbat de-o construcție puternică.

La vestea morții sale, rămân toți consternați, căci nime nu cugeta, că atât de iute să se sfârșească acela în care au pus cu toții speranțe frumoase.

Marți în 4/17 grăbiseră mulți preoți, învățători și alți inteligenți să se încredințeze despre tristul sfârșit al protopresbiterului lor. Până seara tâziu mai mulți preoți i-au cetit capete de evanghelii.

Mercuri în 5/18 a fost înmormântarea. La orele 8 $\frac{1}{2}$, se începe la locuința defunctului ceremonia de înmormântare prin P. O. domn Ioan Pepa, protopres-

biterul Buziașului, un prieten intim și devotat al răposatului și totodată delegat al Venerabilului Consistoriu diecesan. Asistau ca celebranți preoții L. Lazarescu (Ferendia), A. Corcea (Coșteiu) I. Dabici (Voivodinț), V. Goț (Gherțeniș), M. Șdic (Straj), S. Popovici (Voivodinț), I. Mitar (Iabuca), S. Popovici (Coșteiu), și T. Bota (Jamul mic); apoi mai toți învățătorii din tract.

Inteligentă și popor numeros. Corul vocal al „Reuniunii de cetire și cânt“ din Coșteiu cânta cu multă jale ră-punsurile.

O mulțime de cunună era în camera mortuară.

După astrucarea mortului, preoții celebranți duc sicriul până la carul mortuar. Se pornește apoi un convoiu lung dela locuința decedatului.

Ajunși la biserica catedrală, preoțimea celebranți ridică și duc sicriul în biserică. Aici preoțimea sârbă din loc primește mortul în ornate cu o cântare funebrală. Se începe sf. liturgie, celebrată de protopresbiterul sârb al Vêșșetului Stoiadinovici, de 2 parochi și diaconul catedralei, — în limba sârbă.

Țin să accentuez prevenirea și conciliația fraților Sârbi, grație spiritului liberal al Prea Sfințit Sale Episcopului locului Zmeiancovici, care a dispus să se deee onorul cuvenit răposatului nostru protopresbiter, dând posibilitate și preoțimei noastre să funcționeze până la biserici și dela biserici până la cimitir funerațiile în limba noastră.

În biserica catedrală sârbă, care este foarte spațioasă, n'a putut încăpea mulțimea publicului participant la acest act de doliu al Românilor. Era tixită de lume, fără diferență de confesie și naționalitate. Liturgia s'a terminat la orele 11 $\frac{1}{2}$, a. m.

După ameză la orele 2 se începe prohodul, care a fost săvârșit earși de preoțimea sârbă constătoare din protopop, acum trei parochi și diacon. P. S. Sa Episcopul Zmeianovici a asistat singur în persoană la prohod, estind la sfârșit rugăciunea de deslegare și apoi a condolat în termeni sinceri familia. Preoțimea noastră română, la care s'a mai adaus pe lângă cei amintiți preoții: A. Popovici (Nicolinț), H. Luchici (Ratișor), Al. Luchici (Omor), S. Coljoară (Scules), a asistat la prohod în ornate, în două coloane pe lângă sicriul.

Terminându-se prohodul preoțimea noastră ridică sicriul din biserică și îl duc earși până la carul mortuar. Se pune apoi din nou în mișcare convoiul, care acum s'a sporit foarte. Erau câte-va mii de participanți. Corpul profesoral dela școalele reale cu elevii, școala de fete cu elevele au venit să deee onorul din urmă catechetului român.

Corul din Coșteiu cântă duios: sfințe Dumnezeule, Omul ca earba, Pasagera ș. a. până la cimitir. Preoțimea sârbă dimpreună cu a noastră a petrecut mortul până la cimitirul sârbesc. Ajunși aici, preoții sârbi se retrag și ceremonia se continuă și sfârșește în limba noastră din partea P. O. domn protopresbiter I. Pepa.

Cu o voce emoționată, dar puternică începe apoi dl protopresbiter și delegat consistorial cuvântul funebral, care stoarce la crimă dela toți asistenții. Insistă asupra durerosului act al protopresbiterului nostru David Terfalogă, argumentând cu citate din sfânta Scriptură cât este viețea omenească de scurtă și nesigură. Face biografia decedatului arătând studiile și activitatea lui frumoasă, deși a trăit numai 42 ani. Ia apoi în numele răposatului jertăciune dela neconsolabila soție, dela prea ihibile fice și intristați părinți, precum și dela toți amicii, cunoscuții și reprezentanții tractului și al diferitelor corporații, cari au ținut vrednic să-l petreacă până la groapă, lăcașul său de vecl.

Cetește apoi rugăciunea de înghenun chiară și sfârșește cu: *vecinică pomenire fie vrednicile de ferice frate al nostru David!*

Doamne trimite mângădrea Ta greu încercatei familii, și odihnește în pace sufletul protopresbiterului nostru iubit în lăcașurile Tale! Memoria lui vom păstra-o cu pietate, și vom ridica rugăciuni pentru el!

DIN ROMÂNIA.

Iubilen. Reprezentațiunea extra-ordinară pentru comemorarea jubileului de 50 ani al inaugurării Teatrului Național din București este fixată pentru ziua de Mercuri 12 Februarie 1903.

După-cum se știe, programul acestei sârbări jubiliare cuprinde o admirabilă poemă în versuri scrise pentru această împre-

rare de dl Olănescu-Ascanio și intitulată „Din viețea teatrului“.

Este o splendidă evocare a marilor puteri cari au ilustrat arta noastră dramatică, fie ca autori, fie ca artiști.

Punerea ei în scenă va fi o imagină vie și completă a celor 50 de ani de viețea artistică în România.

Spectacolul mai cuprinde și vodevilul lui C. Negruți, „Cărlanți“, reprezentat pentru prima-ora la 1849, un act din „Noaptea furtunoasă“ de Caragiale, și actul II-lea din nelintrecuta poemă a lui Alexandri „Fântâna Bianduziei“. Într-o act orchestra de sub conducerea dlor Wachtman și Dimitrescu, va executa compozițiunile originale de muzică națională. Pentru această reprezentație care va face epocă în istoria Teatrului național o mare parte din locuri au fost reținute.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 25 Februarie n. 1903.

Alegerea dela Ceica până azi noapte târzii nu se terminase încă. După miezul nopții voturile au stat după-cum urmează:

Ioan Pap	997 voturi
Adorján Emil	740

Deeși Géza s'a retras încă de cu ziuă, și așa lupta se dă între guvernamentalul Ioan Pap și kossuthistul Adorján Emil.

Ziarele din Oradia aduc știrea că turburări mari au avut loc și că s'au tras și focuri asupra kossuthiștilor, și anume a deputaților veniți să spriginească candidatura lui Adorján.

I. Pap a fost ales cu o majoritate mare.

„Le Temps“ în numărul sosit ei în Capitală are următoarea telegramă din București: Intr'o notă diplomatică dl Ioan Brătianu a atras atențiunea Puterilor asupra drepturilor și intereselor României în Macedonia și a manifestat dorința ca soarta Kufo-Vlahilor să fie luată în considerație în proiectul de reformă al Puterilor, ca și a celor-lalte populațiuni creștine.

Respingere de indigenat. Senatul român a respins Vineri un al doilea indigenat de Evreu, pe acel al lui Avram Solomon. Cu o zi mai înainte, matural corp respinsese pe acel al lui Dr. Lustgarten, care fusese deja votat de Cameră.

Impăratul Wilhelm despre „Biblia și Babilonia“. Impăratul Wilhelm a adresat amiralului Holman, o scrisoare care ocupă nu mai puțin ca două coloane și jumătate în ziarele germane.

Impăratul declară că este cu totul de părere contrară cu învățății de până acum asupra divinității creștine, așa cum este arătată în Vechiul testament. Manifestația divină a fost nu numai la profeti și Iesus Christos, ci la toate spiritele distinse, ca Moise, Abraham, Homer, Luther, Kant, Shakespeare, Goethe, Wilhelm cel mare. Operele acestora au fost dăruite popoarelor de Dumnezeu.

După Impăratul Wilhelm Vechiul Testament cuprinde multe povestiri, de natură omenească și istorică, ear nu manifestațiunile divine.

Publicarea acestei scrisori n'a produs nici o surprisă la Curte și în corcurile oficiale. În opinia publică din Germania însă aceste idei ale Impăratului au produs o senzație enormă. Ele sunt luate întomei din cartea lui Harneck despre „Noul creștinism“.

† Urbán Gyula, tatăl comitelui nuprem Urbán Iván a înecat din viețea în Brașov. Ajunsesse vârsta de 89 ani. Îl depășește cinci copii și numeroase rudeni din clasa înaltă a comitatului Arad și Torontal.

„Consumul“, societate comercială în Blaj, și-a ținut Sămbăta trecută a X-a adunare generală. În raportul direcției se arată, că și anul acesta bilanțul se încheie c'un deficit de aproape 4000 cor. respective de 13 mii cu cel din anul trecut. „Unirea“ spune, că era o formală bandă care de ani făcea în prăvălie cele mai mari malverșiuni aducând institutul în incurcături.

Congres economic internațional la Roma. — Dela 6 până la 9 se va ține la Roma un congres internațional economic.

Această adunare a fost concepută la poziția universală din Paris dela 1900 și discută toate chestiunile privitoare la economia și buna stare a popoarelor, despre metodele rurale, despre societăți de asigurare despre învățământul economic la școale despre creșterea vitelor, despre culturile și producțiunile speciale în diferitele ramuri de industrie, (zahăr fructe flori etc.); despre alții etc.

La congres poate participa orice cine, care adresa cel mult până la 15 Martie o scrisoare către secretarul general al comitetului de organizare, Comm. Dr. E. Ottavi Camera dei deputati, Roma via Poli 53), urmând secțiunea din care vrea să facă parte și trimițând 20 fr. taxa de membru. După încheierea congresului se vor face excursiuni.

O caprioară hoată. Zilele acestea Pavel Todea din Agoștin mergea din Miușușa spre casă. Pe Oitul înghețat Todea aștepta o căprioară, care se tot încerca să se scurgă mai departe și nu putea, căci ghița era din cale afară lucie. Biata căprioară tot mereu cădea. Pavel văzând căprioara și-a zis: uite ce vânat eștin și s'a dus să prindă căprioara. Ca să fie mai ușor și-a lăscins șerparul și l'a încins pe lângă gâtul căprioarei. După-ce a scos-o la mal, s'a încercat să scape. Todea nu o lăsa. Luptându-se așa unul cu altul, căprioara îl călcă pe Todea pe nojițe. Todea cade la pământ, iar capra fuge în pădure cu șerpar cu tot. În șerpar erau 180 coroane...

Franța și reformele macedonene. — La consiliul de ministri ținut la Eliseu, sub presidenția dlui Loubet, ministrul afacerilor străine, dl Delcassé, a comunicat că a transmis Marți, ambasadorului francez dela Constantinopol, dl Constans, instrucțiunile necesare, recomandându-l de a stăruii cu hotărâre pe lângă Poartă, pentru ca aceasta să adopte și să aplice în Macedonia proiectul de reforme, alcătuit de Austro-Ungaria și Rusia.

200 briganzi arestați. Cetege — Essi d-Pașa a reușit să aresteze, în împrejurimile orașului Tyrana, mai mult de 200 de briganzi pe cari i-a închis la Scutari și Durazzo. Trupele au reînnoit la Scutari, fără să fi dat vre-o luptă.

In bune mâni. O curioasă întâmplare s'a vestit din comuna Iuanco.

De vre-o cîte-va săptămîni încoace aproape zilnic s'a comit acolo noaptea furtisaguri. Acum în urmă hoșii au pătruns noaptea în crăma lui Czeiler Pál și au luat de acolo tot pe ce au putut pune mîna. Aici au pătît o însă pentru-că au fost prinși. Mirarea mai mare a fost, cînd i-au dus la lumină și au recunoscut pe judele de lege comunal Madaci Pál și juratul Hama András. Nu i vorbă în bune mâni e depusă în Iuanco siguranța materială a cetățenilor.

Soșii Hubert achitați. — Tribunalul a achitat pe soșii Humbert pe motivul că plîngerea lor contra bancherului Cattani, pentru usură, putînd a fi fost depusă de bună-credință. Cattani a fost condamnat la cheltuieli de judecată.

Petreceri. Corul vocal gr.-or. român din Lipova aranjiază Sămbătă, în 15/28 Februarie s. c. în sala hotelului „Rugle-Ungariei concert împreună cu teatrul. Program. 1. „Reunet dela Crișana“ de J. Vidu, cvintet cu solo de bariton. 2. „Parola de onoare“, anecdotă predată de G. Viad corist. 3. „Doină doiniță“ de I. Vorob chievici cor bărbătesc. 4. „Rugămînta din urmă“ de G. Coșbuc, predată de Iuliu Puțici invățător. 5. „Hora Oitului gema“ de I. Vidu, sextet. 6. „Oda ostașilor români“ de V. Alexandri predată de Atanasi Rusu corist. II. „Ruga dela Chiseteu“, comedie populară în 1. act cu cântece și joc, de Iosif Vulcan. După producțiune joc. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: Locul I. 50 cr., locul II. 40 cr., locul III 30 cr., loc de stat 25 cr.

— corul vocal gr.-or. din Iadia, înviță la concertul împreună cu teatrul și joc, se-l va aranja la 16 Februarie (1 Martie)

1903 Dumineca lăsatului de brînză în ospătăria d-lui D. Corcan. Program: 1. „Creangă ruptă“ cor bărbătesc de Vidu. 2. „Hora Dobrugeii“ cor bărbătesc de * * * 3. „Ști mîndro cînd ne iubeam“ cor. bărbătesc de T. Popoviciu. 4. „Hora noană“ cor bărbătesc de N. Ștefu. 5. „Sosirea primăverii“ cor bărbătesc de C. G. Porumbescu. II teatrul. 6. „Trei doctori“, comedie într'un act de Virginia A. Vlaicu. 7. „Otrava de șobol“ comedie populară într'un act de Anton Pop. După concert joc. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: loc de șezut 1 coroană, loc II 60 fleri; loc de stat 40 fleri. — Venitul curat este destinat în favoarea bibliotecii școlare.

Ce urește o scriitoare engleză? O revistă engleză s'a adresat cu o întrebare către o distinsă scriitoare engleză: ce urește mai mult pe lume. Scriitoarea a dat următorul răspuns: 1. Pe bărbatul care se crede pe sine Dumnezeu atotputernic. 2. Pe femeia care nu știe petrece o viață imaculată și nu este credincioasă față de un amor. 3. Pe femeile cari bicicleză și și preste tot imitează pe bărbați. 4. Pe milionarii americani. 5. Pe Mr. William Archer (un critic apreciator al lui Ibsen) și pe idolul său Ibsen. 6. Pe damele din societatea înaltă, cărora le place a se răfăta în ochii lumii cu luxul lor.

Istoriola gâștelor. O întâmplare hazlie s'a petrecut la casa lui Mernelstein Samuel din Sătmăr, dela care zilele trecute hoși necunoscuți au furat cinci gâște ear pe a seasa au lasat-o în cușcă. Și-a tot spart capul bietul păgubaș cum de nu i-a luat hoșii și pe a seasa gâscă până în fine a ajuns la convingerea, că desigur nu vor mai fi avut timp să o fure și pe aceea. Dar s'a gândit bine cînd combinînd mai departe și-a zis în sine, desigur vor mai încerca s'o fure și pe aceasta. Bine! Cel puțin îi va pîndi pe hoși și îi va prinde. Cînd s'a făcut seară și familia s'a culcat, a stins lampa, ear dînsul s'a așezat lângă fereastră, față în față cu cușca, a aprins apoi luleana și a început a pîndi. Inceț și a lene se strecurau minutele și o oră părea o vecinie. Dar hoșii încă n'au binevoit a se prezenta, a stat deci și mai departe la pază, mult, poate erau trecute două ore după miezul nopții. Atunci apoi Morfeu la biruit și a adormit lângă fereastră. La trei ore însă s'a deșteptat și i-să părea că nici un vodo doar bine de surprins ce era — gâsca a seasa dispăruse și ea din cușcă. Nu se poate altfel, trebuie că dracii și-au permis o glumă cu dînsul. Dimineața a anunțat cazul poliției care pornind cercetarea a reușit să pună mîna pe hoși.

Necrolog. Comitetul parochial al bisericii gr.-or din Oravița-rom. aduce la cunoștință încetarea din viață a parochiului Nicolae Tatucu, întâmplată în 7.21 Febr. 1903 în etate de 55 ani lăsînd în urma sa familie numeroasă și comuna bisericească în mare jale. Asupra defunctului se va celebra Duminecă în 9/22 Februarie la 11 ore a. m. liturghia, ear pogrebania se va oficia d. a. la orele 2 în biserică ort. din Oravița-rom. Osemintele se vor așeza în cimitirul bisericii gr.-or. român din Oravița-montană.

Ghetele de Primăvara ale lui Porter — merită să fie compărate de toți, mai ales că sunt 1. Pregătite din piele de prima calitate. — 2 Sunt elegante. — 3. Iși păstrează totă auna formă. — 4. Sunt ușoare de purtat. — 5. Nu vatămă piciorul, nu string. — 6 Sunt foarte estine. — Deoarece depositul d-lui Porter e foarte mare, toți își pot alege ghete după plac. Preț-curanturi se trimit pretutindeni gratuit. Nrul telefonului (pentru oraș și provincă) 324 Ghete se trimit zilnic acasă, de dimineața până în trziu seara. La cumpărări de 10 coroane fie-care mușteriu are drept la o foto grafie gratuită.

Felurimi.

Femeile 'n Maroc. Revolta din Maroc și înăbușirea ei, prin înfrîngerea totală a răsculțărilor, a adus la ordinea zilei discuțiunile asupra modului de a trăi a Marocanilor. Ni se pare că se poate de interesant să desvălim partea cea mai curioasă și delicată a vieții lor sociale, și anume misterul căsătoriei.

Căți au trecut prin locurile acelea au fost dureros impresionați de tristețea care pare că se ridică din străde și casele ora-

șelor, ca și din grădinile fermecătoare ale Marocului. Pretutindeni străinul e lovit de eclipsa totală a elementului feminin, care pare că nici nu există, sau în tot cazul că trăiește în noaptea ce'ui mai adînc mister.

Desigur întîlnești în Maroc femei, — dar ele nu-ți fac decît impresia unor momii, resuscitate par'că din vechile morminte ale Egiptului, — așa cum apar înfășurate deia cap pîn' la picioare cu tradiționalul lor „haik“. De cele mai multe ori acest „haik“ acopere și fața întreagă, încrucîindu-se peste gură într'un așa chip, încât abia lasă destul loc pe unde să țîșnească lumina a două ochi de cele mai multe ori negri și fulgerători.

În Maroc, fanatismul religios domnește mai mult ca ori unde și prescripțiunile relative la femeie soție sunt mai severe decît în ori-ce altă țeară musulmană.

În nici o împrejurare femeia de aci nu-și descopere fața. În schimb însă, — și aci e partea hazlie a lucrului, — cînd femeia întîlnește un rlu în cale și trebuie să-1 treacă, ea nu stă mult pe gânduri, își sumecă înbrăcămîntea, — de jos până 'n brâu, — și trece liniștită prin apă, ori căți bărbați ar privi-o de pe mal. Ea nu are nici o altă grijă decît să-și acopere chipul, căci numai chipul nu trebuie să-1 vadă lumea!

Între 18 și 20 de ani, fie-care marocană caută să fie măritată.

Fie-care bărbat poate să-și ia patru femei legitime, și dacă 'i place și un număr cît de mare de concubine.

Bărbatul care vrea să se „divorțeze“ scapă ușor, căci nu se cere nici o formalitate. Dacă nu-1 place femeia aleasă, el o trimite 'napoi la familia ei, și fără multă ceremonie.

Ca și la noi, — și în Maroc sunt „pețitoare“! La acestea aleargă tînărul marocan. Toate sunt bîtrîne, întră prin toate casele, frecventează toate băile, și detașiurile pe cari au a le da despre fetele de căsătorit, nu ouat puținul la noaptea lor. Pețitoarele, din Maroc trebuie să povestească despre cele ce au văzut și mai ales despre cele mai intime frumuseți ale tinerilor fecioare!

În societatea mai înaltă, — în casele nobile, — de cele mai multe ori însăși mamele tinerelor fac pe intermediarele. Ele se interesează toate cu multă atențiune de farmecele fetei și regulează delicata chestiune a dotei. Aceasta, — contrar obiceiurilor noastre, — trebuie să o aducă bărbatul, de care zestre soția are dreptul să dispue cum voește și, în caz de divorț, o ia cu ea, ca o despăgubire despre mîhnirea ce i-se aduce.

O căsătorie în societate înaltă marocană nu e lucru mic. Sărbările preliminare, darurile reciproce, felicitările durează opt zile închiate.

În ajunul nunței, amicele logodnicei se adună acasă la aceasta, o iau cu ele la baie, o ung cu substanțe parfumate, după care o aduc 'napoi acasă și o culcă în pat. Cît despre logodnic, el face o baie de aburi, după care, — conform legii lui Mahomet, — pune să-1 radă tot părul corpului, afară de barbă și mustăți.

În ziua nunței mireasa, — ca și cînd ar fi o simplă jucărie, — e pusă într'un fel de cușcă împodobită și acoperită cu baldachin. Toate acestea sunt puse pe spinarea unui animal de muncă, — ori care ar fi, — foarte frumos împodobit. Rudele miresei se urcă pe cal, și în vreme ce se aud melodii asurzitoare, sunete de tobă, flaut și tam-tam, cu toții formează cortegiul și mergînd din moschee în moschee, conduc pe mireasă până la casa soțului.

Dacă soțul bănuiește onestitatea soției, el o poate goni chiar a doua zi, — și căsătoria e anulată.

Cît despre viața pe care o aduc femeile din Maroc, nu credem să fie de in-

vidiat. E o vecnică luptă din partea femeii... Fericirea tinerei soții depinde de modul cum știe să-și cucerească simpatiile bărbatului, așa 'ncît ea să eclipseze pe celelalte rivale. În genere soția mai favorită este și aceea care dă naștere la mai mulți băieți, căci în acele locuri populațiunea avînd a suferi din partea bandelor năvălitoare sîtoase de pradă, e binecuvîntată mama care dă mai mulți luptători țerei.

Dar marocanii nu iubesc numai pe femeile dintr'un neam cu ei. Sclavele care sunt introduse în Maroc, cîștigă adesea-ori 'nima bărbaților, și sunt cele mai de temut rivale. Ele sunt aduse de prin Sudan și foarte multe sunt recrutate printre turcoace, circaziene, și chiar printre armenice. De o frumusețe adesea-ori răpitoare, sclavele acestea, înainte de-a servi haremului, au fost în mare parte iuvățate la tot felul de rafinări sexuale, și astfel, fiind niște adevărate artiste în această privință, ele știu să se impue și cîștigă inima stăpînului.

O asemenea femeie a fost și mama actualului sultan. Ea a fost cumpărată la Cairo de un pașă care a dăruit-o Sultanului, tată. Farmecele ei, au ridicat-o de-asupra tuturor celor-lalte femei și astfel ea a lăsat cunună împărătească descendenților săi.

Hafyz.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici-Barclanu.

Insertiuni și reclame.

Institutul de spălătorie și călcare FRANCISC GROSZ, ARAD, strada Kápolna nr. 3,

spală și întărește pe lângă prețurile următoare: 913 1-4

1 cămașe de bărbat	24 și 28 fl.
1 păr. de manșete	8 „
1 guler	4 „
1 piept	16 „
1 cămașă de culcat	16 „
1 păr. de ismene	40 „
1 rochie de dame	cor. 1.—
1 haină	8 „
1 prosop	4 „
1 batistă	4 „
1 pieptar bărbătesc	40 „
1 față de perină	12 „
1 față de paplomă	20 „
1 șarșaf	20 „
1 față de dunnă	26 „
1 față de masă	16 „
1 servietă	4 „
1 păr. de ciorapi	6 „
1 blousă de dame	50 „
1 perdea	cor. 1.20 „

Comandele din provincă se execută grabnic și prompt.

6363—1902. tkvi sz.

Árverési hirdetésny és feltételek.

Curtuczlu Mózes aradi lakos végrehajtatónak Bally Vassa Marinkó és neje Bíró Szaveta tornyai lakosok végrehajtat szenvedettek elleni végrehajtas ügyében a kérelem következtében a végrehajtas árverés 150 kor. tökékövetelés és ennek 1902. május hó 3. napjától járó 5% kamatai 46 kor. végrehajtasí már megállapított, valamint jelenlegi 22 kor. 30 fill. és a még felmerülendő költségeknek kioldgítése végett az 1881 LX. t.-cz 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében a szegedi kir. törvényszék a battonyai kir. járásbírótság területén levő tornyai 996. sz. tkjk fekvő a+337/b hrsz ingatlan 406 kor. ezennel megállapított kiáltásati árban elrendelték.

Az árverés megtartására határidőül 1903. évi márczius hó 5. napjának d. e. 10 órája Tornya községi házához tűzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsrának 10%-át, vagyis k és x p ó n z b e n, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42-ik §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályosrú ellismervényét átszolgálatni.

Battonyán, 1902. december hó 18-án. A battonyai kir. bírótság mint telekkönyvi hatóság.

Hajdu, kir. albró.

Ai să cumperi ieftin și să fii indestulit!

Să cumperi ghete de ale lui Porter.

Favor de portret!

Se capătă:

Fabricat escelent!

Port ușor!

Lucru minunat!

Formă elegantă!

De dimineața până seara poți alege!

Telefon nrul 324.

Comandele prin postă se fac pe o corespondență de cinci fileri din prețul curent.

In prăvălia mare a lui Porter Vilmos Arad,

Szabadság-tér (piața libertății).

908 - 3

Pachetarea in provincă gratuit!

Cornel Tămășdan,
prăvălie de coloniale, de delicatose și de ape minerale.
Arad, Iozseffherczeg-ut nrul 12.

Iși recomandă prăvălia bogat asortată, unde să capătă din primul isvor articoli de coloniale și delicatose, tee și rumul cel mai fin din străinătate, tot felul de ape minerale, vinuri din țară și din străinătate, șampane franceze și ungurești, cognacuri, toate cu prețurile cele mai moderate.

Asigurând P. T. public despre un serviciu prompt și ieftin sunt

cu deplin respect
Cornel Tămășdan.

La plățile in bani gata se dau favoruri de 2 procente.

Serviciu prompt și grabnic.

Telefon nr. 419.

884 8-10

„Nădlăcana“
institut de credit și economii, societate pe acții în
NÁDLAC (Nagylak) comitatul Cienadului.

Fondată la 1897 cu un capital social de 100.000 coroane in 1000 bucăți acții à 100 coroane.

Acordă: credite personale pe cambii, credite pe cambii cu acoperire ipotecară, credite pe obligațiuni cu cavenți și imprumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear deponenții primesc după bani depuși 5% interese.

545 - 75

Diracțiunea.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta. Nu e leac secret.
vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, impedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, țiuturi de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, astma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftel de mâncare, răceală la mâni și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, udului în pat, influenza, insomnia, epilepsia, circula-

și neregulată a sângelui și contra multor altor boale, cari la trctare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inusierea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedé aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și respândit.

Chiar și ieftinătatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțepire.

624 - 144

Prețul aparatului mare e Cor. 6.
folosibil la morburî invecitate.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.
folosibil numai la copit și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și espedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

Telefon 219. Fondat 1850.

Gebharth I. și fiul Arad.

Piața Andrassy 16.

Articole de luminat.
Asortimentul cel mai mare în randlelabre pentru electricitate și gaz.
Primim însărcinări pentru instalarea luminii.
Specialitate:
Fituluri Ditmar.
Pe lângă mai mare lumină, mai puțină consumație.

Tacémuri de porțelan:
Colecție deplină pentru service de masă, tee și cafea. Dela cele mai ieftine până la cele mai fine.
Asortiment bogat în cești de cafea, thee și mokka.
Dintre obiecte de lux asortiment mare de obiecte porțelane.

Articole de sticlărie:
Asortiment de obiecte de sticlărie indigene și străine în prețuri ieftine. Dela cele mai simple până la cele mai moderne lucruri. Asortiment stabil de sticlărie colorată.

Articole de argintării:
Singurul deposit pentru obiecte de lux „Kayser Zinn“ reprezentanța argintării din Kőrmöczbánya. Tacémuri din argint alpaca, și alte obiecte de alpaca.

876 9-10